

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКИМ ВИРОБНИЦТВОМ» Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>205 «Лісове господарство»</u> Рік навчання: <u>2-й</u>, семестр <u>3-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Лісового та садово-паркового</u> <u>господарства</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	д. с.-г. н., професор Бондар Анатолій Омелянович
Контактна інформація лектора (e-mail)	bondar19572204@gmail.com

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Управління лісогосподарським виробництвом» є обов’язковою компонентою ОПП Лісове господарство.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 24 год.; практичні заняття – 18 год., самостійна робота – 108 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з таких дисциплін: «Наближене до природи лісівництво», «Лісова політика».

Основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися у подальшій фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Управління лісогосподарським виробництвом» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – формування у здобувачів вищої освіти системних знань, професійних умінь і практичних навичок, необхідних для ефективного планування, організації, координації та контролю за діяльністю лісогосподарських підприємств в умовах сталого розвитку лісового сектора.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни – формування у майбутніх фахівців знань, вмінь та навичок з управління лісогосподарським виробництвом, що стане фундаментом їхньої професійної діяльності після завершення навчання.

Завдання навчальної дисципліни

Основними завданнями є допомога магістрантам опанувати теоретичними основами та практичними навиками самостійної управлінської діяльності, а також зорієнтувати їх на самостійне поновлення знань з управління.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральною, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства;

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними;

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.

СК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.

СК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.

СК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

РН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

РН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

РН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

РН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов.

РН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів вищої освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (робота з інформаційними джерелами), лідерські навички (реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостій на робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Використання та відновлення лісових ресурсів	2	2	8
2	Організаційні основи лісогосподарського виробництва в Україні	2	2	8
3	Ресурсне забезпечення суб'єктів лісогосподарської діяльності	2	2	8
4	Господарські процеси суб'єктів лісогосподарської діяльності	2	2	8
5	Види господарської діяльності лісогосподарських підприємств	2	2	8
6	Витрати, пов'язані з операційною діяльністю підприємства	2		12
7	Формування витрат у процесі створення об'єктів лісогосподарської діяльності	2	2	8
8	Доходи та фінансові результати у	2	2	8

	лісогосподарському виробництві			
9	Управлінська діяльність на підприємствах лісогосподарського комплексу	2	2	8
10	Управлінська діяльність на підприємствах лісомисливського комплексу	2	2	8
11	Оподаткування лісогосподарських підприємств	2		12
12	Аудит діяльності підприємств лісового господарства	2		12
Разом		24	18	108

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	43	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	20	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	15	2 рази на семестр	Тестування
Разом		108		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Барбак Т.О., Марчук Ю.М., Ірклієнко С.П., Іванченко В.В., Никитюк П.А. Довідник працівника, відповідального за кадрову роботу на підприємствах лісового господарства України. «Укрцентркадриліс», Боярка, 2008. 199 с.
2. Дзюбенко О.М. Інвестиційно-інноваційне забезпечення розвитку лісового сектору України: інституціональні засади та напрями диверсифікації: монографія. Житомир: Житомирська політехніка, 2019. 384 с.
3. Діденко А.Н. Сучасне діловодство: навч. посібник. 5-те вид. К.: Либідь, 2006. 384 с.
4. Кваліфікаційний довідник працівників лісового господарства України. Випуск 3 «Лісове господарство і пов'язані з ним послуги».
5. Павліщук О.П., Кравець П.В., Васишин Р.Д. Менеджмент лісових ресурсів: підручн. Київ: Корсунь-Шевченківський: ФОП Майдаченко І.С., 2020. 350 с
6. Рибак В.О., Рябченко В.І. Управління лісогосподарським виробництвом. Навчальний посібник. К.: Фітосоціоцентр, 2014. 470 с.
7. Сенько Є.І. Організація, планування та управління на підприємствах лісового і садово-паркового господарства: навч. посібник. К.: Знання, 2012. 487 с
8. Цаль-Цалко Ю. С., Мороз Ю. Ю., Гайдучок Т. С. Організація та управління лісогосподарським виробництвом: навч. посіб. Житомир: Євро-Волинь, 2022. 448 с.

Додаткова література

1. Бондар В.Н. Організаційно-правові механізми управління лісогосподарським виробництвом на засадах ринкової економіки. *Агросвіт*. 2020. № 13-14. С. 111-120.
2. Виноградський М.Д., Беляєва С.В., Виноградська А.М., Шканова О.М. Управління персоналом: навч. посіб. К.: Центр навчальної літератури, 2006. 504 с.
3. Пиршін М.І. Самодостатність як об'єкт управління в системі економічного забезпечення діяльності лісогосподарських підприємств. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2021. №1(48). С. 77-83. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2021-1\(48\)-77-83](https://doi.org/10.26642/pbo-2021-1(48)-77-83)
4. Пушкар Р.М., Тарнавська Н.П. Менеджмент: теорія та практика. Підручник. 2-ге вид., перероб. і доп. Тернопіль: Карт-бланш, 2003. 490 с.
5. Сатир Л., Коренюк П., Вус В. Управління виробничо-збутовою діяльністю лісогосподарських підприємств. *Modeling the development of the economic systems*. 2024. № 3. С. 115-120. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-16>
6. Туленков М.В. Концептуальні засади організації сучасного менеджменту: Монографія. Київ-Ніжин: ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. 312 с.
7. Фурдичко О.І., Дребот О.І., Яремко О.П., Бондар В.Н. Світовий досвід формування організаційно-економічного механізму регулювання лісогосподарським виробництвом на засадах ринкової економіки. *Агроекологічний журнал*. 2022. № 2. С. 22-33. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.2.2022.263313>
8. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. К.: Академвидав, 2003. 608 с.
9. Хорошко О.В. Сучасний стан системи управління державними лісогосподарськими підприємствами та шляхи її удосконалення. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24- 49>
10. Хрик В.М., Кімейчук І.В., Мазепа В.Г., Ситник О.С. Управлінська структура та організаційно-економічна характеристика філії «Білоцерківське лісове господарство» ДСГП «Ліси України». *Вісник Малинського фахового коледжу*. 2024. № 3. С. 124-138.
11. Челепіс Т.О., Соловій І.П. Бізнес-моделі лісогосподарського виробництва на основі надання послуг екосистем: аналіз інноваційних підходів. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2022. № 32(3). С. 43-48. DOI: <https://doi.org/10.36930/40320307>

Інформаційні ресурси

1. Вінницьке обласне комунальне спеціалізоване лісогосподарське підприємство Віноблагроліс. Веб-сайт: <https://vinagrodis.com/about/>

2. ДП «Ліси України». Веб-сайт: <https://e-forest.gov.ua/>
3. ДП Вінницька лісова науково-дослідна станція. Веб-сайт: <http://vlnds.com.ua/main>
4. Лісовий кодекс України. Веб-сайт: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3852-12#Text>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	8
4	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	6
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
5	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	6
6	Участь у роботі на практичних заняттях	8
7	Виконання контрольних робіт, тестування	8
8	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентацій за заданою проблемною тематикою)	8
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до екзамену.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни